SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	26/6175
Dok.nr:	26/37285
Arkiv:	FA
Saksbehandler:	Johnny Kvalø
Dato:	17.11.2026

Månedsrapport oktober 2026

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
O -	Formannskapet	

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Månedsrapport per oktober 2026 tas til orientering.

Nye opplysninger

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Saken gjelder økonomisk status for kommunens drift per 31. oktober 2026. Månedsrapporten omfatter sentrale inntekter og rammeområdene Kommunedirektør, Oppvekst, Helse og omsorg og Samfunn. Formålet er å gi en samlet oversikt over budsjettavvik, vesentlige årsaker og status per rapporteringstidspunkt.

Rapporten inneholder både regnskapsførte avvik og vurderinger av korrigert økonomisk status. Disse størrelsene må holdes atskilt. Flere avvik er knyttet til periodisering, utestående refusjoner og budsjettreguleringer som ikke er innarbeidet i tallgrunnlaget.

FAKTA I SAKEN
Totaloversikten viser et regnskapsført merforbruk på 2,629 mill. kroner, mot et budsjettert mindreforbruk hittil i året på 2,326 mill. kroner. Dette gir et negativt avvik mot periodisert budsjett på 4,955 mill. kroner. Avviket mot budsjett må derfor ikke forveksles med det regnskapsførte merforbruket.

Rammeområdene har samlet et merforbruk mot periodisert budsjett på 19,697 mill. kroner. Generelle driftsinntekter er samtidig 15,414 mill. kroner høyere enn budsjettert hittil i året og demper den samlede budsjettvirkningen.

Kommunedirektør

Rammeområdet har et bokført merforbruk mot periodisert budsjett på 10,292 mill. kroner. Rapporten knytter deler av avviket til periodisering av felles lønnspott og til omorganisering der lønnsmidler skal flyttes mellom enheter. Slike interne flyttinger avklarer fordelingen mellom enhetene, men dokumenterer ikke i seg selv at rammeområdets samlede merforbruk er dekket. Organisasjon og samskaping har også merutgifter til personforsikringer, lisenser, driftsavtaler og programvare, samt utbetalt bredbåndstilskudd i Valfjord. Videre oppfølging må skille mellom periodisering, interne budsjettreguleringer og kostnadsavvik som krever tiltak eller særskilt vurdering.

Oppvekst

Rammeområdet har et bokført merforbruk på 7,616 mill. kroner. Vesentlige forhold er udekket rammenedtrekk innen skole, økte tilskudd til private barnehager og merutgifter ved flere skoler knyttet til bemanning, sykefravær og enkeltvedtak. NAV har et mindreforbruk som demper sektorens samlede avvik.

Rapporten omtaler forventede refusjoner, tilskudd og interne reguleringer som kan påvirke sluttresultatet. For Integreringstjenesten beskrives både et forventet mindreforbruk og styring mot balanse kombinert med mulig merinntekt. Nettoeffekten og usikkerheten avklares i årsprognosen.

Før årsprognosen legges til grunn, må omtalen av Integreringstjenesten avstemmes til én netto prognose. Underlaget oppgir også både 5,57 og 5,65 mill. kroner i merforbruk ved private barnehager. Beløpene må avklares; det legges ikke til grunn et nytt korrigert beløp i denne saken.

Helse og omsorg

Rammeområdet har et bokført merforbruk på 3,983 mill. kroner. Rapporten peker på sykefravær, vikarbruk, overtid, rekrutteringsutfordringer og økte driftskostnader. Oppstart av nytt sykehjem og arbeid knyttet til nye løsninger har også påvirket kostnadene. Merinntekter fra tilskudd, refusjoner, momskompensasjon og egenbetaling demper nettoavviket.

Samfunn

Rammeområdet har et bokført mindreforbruk mot periodisert budsjett på 2,371 mill. kroner. I kommentardelen oppgis et korrigert merforbruk på 4,58 mill. kroner. Forskjellen forklares med feil periodisering og manglende postering av intern husleie og kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) for Kulturfabrikken. Det korrigerte merforbruket er sektorens vurdering i rapporten, ikke et avstemt korrigert resultat for kommunen.

Eiendom og Kultur og Idrett trekkes frem som sentrale utfordringsområder. For Eiendom oppgis et korrigert merforbruk på 3,75 mill. kroner, mens Kultur og Idrett oppgir 1,883 mill. kroner. Infrastruktur har mindreforbruk, men omfatter selvkostområdene vann og avløp, der rapporten beskriver fondsavsetning og inndekning av tidligere underskudd. Det rapporteres også om kostnader innen vei og brannberedskap som ennå ikke er regnskapsført.

VURDERING

Månedsrapporten viser økonomisk press i flere rammeområder. Høyere inntekter enn budsjettert demper samlet avvik, men gir ikke i seg selv grunnlag for å konkludere med at de underliggende kostnadsutfordringene er løst. Det er behov for tett oppfølging av bemanning, vikarbruk, innkjøp, refusjoner og gjennomføring av vedtatte innsparinger.

Bokført økonomisk status gir ikke alene et tilstrekkelig bilde av den underliggende økonomiske situasjonen. Videre oppfølging bør derfor skille mellom midlertidige regnskapstekniske avvik, usikre inntektsforutsetninger og mer varige ubalanser mellom oppgaver og budsjettrammer.

Rapporterte tiltak omfatter blant annet vakanser, reduserte innkjøp, redusert bruk av midler til utstyr, opplæring og vedlikehold, samt arbeid med økte inntekter. For Samfunn er innkjøpsstopp iverksatt. Rapporten understreker at flere av tiltakene er kortsiktige. Videre reduksjoner bør derfor vurderes opp mot konsekvenser for tjenestekvalitet, kapasitet og vedlikeholdsbehov. Eventuelle strukturelle endringer bør utredes og behandles særskilt.

Personalmessige forhold

Saken foreslår ingen konkrete endringer i bemanning. Månedsrapporten omtaler imidlertid vakanser, sykefravær, vikarbruk og rekrutteringsutfordringer som forhold som påvirker økonomien.

Medvirkning fra Eldreråd, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Ungdomsråd

Økonomiske forhold
Forslaget til vedtak innebærer ikke i seg selv endringer i budsjettrammene. Eventuelle budsjettjusteringer må bygge på et avstemt tallgrunnlag og fremmes til særskilt behandling.

Årsprognosen er ikke tilstrekkelig avstemt til at denne saken kan legge til grunn et nytt samlet forventet årsresultat. Totaloversikten viser en årsprognose i balanse og null i prognostisert årsavvik for rammeområdene, mens flere enheter beskriver forventet merforbruk eller usikkerhet ved årsslutt. Nullavvikene kan derfor ikke uten videre tolkes som en bekreftet forventning om balanse. Det er behov for at økonomifunksjonen og rammeområdene avstemmer prognosene og synliggjør forventet effekt av korrigeringer og tiltak. Inntil dette foreligger, presenteres ikke et samlet korrigert merforbruk eller en ny tallfestet årsprognose for kommunen.

Sentrale risikoforhold er utestående refusjoner og tilskudd, usikker periodisering, kostnader som ennå ikke er bokført, og hvor stor effekt innsparinger kan få i gjenstående del av året. Midler og resultater innen selvkostområdene må vises særskilt i oppfølgingen, i tråd med rapportens omtale av fondsavsetning og underskuddsdekning.

Klima-, miljø- og naturforhold

KONKLUSJON
Månedsrapporten viser et negativt avvik mot periodisert budsjett på 4,955 mill. kroner per oktober. Merinntekter demper merforbruket i rammeområdene, men flere enheter beskriver fortsatt økonomiske utfordringer. Periodiseringsfeil, manglende posteringer og sprik mellom prognosetabeller og kommentarer gjør årsresultatet usikkert. Saken legges frem for formannskapet til orientering. Det foreslås ingen endringer i budsjettrammene i denne saken.

Vedlegg:
Månedsrapport per oktober 2026